

Mednarodna mladinska knjižnica je kot posebno razstavo predstavila knjige iz Afrike, Azije in Latinske Amerike. To razstavo so v München prenesli s Cipra, kjer je bila postavljena v času kongresa IBBY. Te na videz skromne, nekatere kaj malo privlačne knjige opravljajo pomembno poslanstvo in so otrokom teh dežel v veselje.

Ob razstavi je Mednarodna mladinska knjižnica izdala obsežen katalog, v katerem je zajetih in anotiranih okrog 2500 knjig od več kot 4000 razstavljenih knjig. Sicer pa ostanejo vse razstavljene in druge knjige, ki so jih založbe v letu 1986 poslale Mednarodni mladinski knjižnici, skupno okrog 15 000 knjig, po že ustaljenem dogovoru tej knjižnici v Münchnu.

Tanja Pogačar

AVTORSKE SLIKANICE HELMEJA HEINEJA

Mednarodna mladinska knjižnica v Münchnu je 25. novembra 1986 odprla razstavo slikanic in originalnih ilustracij Helmeja Heineja, sodobnega nemškega avtorja slikanic (rojen 1941 v Berlinu), ki je doslej za svoje delo dobil že vrsto nagrad. Razstava je zaznamovala desetletno sodelovanje med Heinejem in založbo Gert-raud Middelhaue Verlag, Köln.

Posebna privlačnost je bilo srečanje z avtorjem ob odprtju razstave. Razdeljeno je bilo v dva dela: najprej se je Helme Heine srečal z otroki, jim pripovedoval in risal, takoj zatem se je v istem razstavnem prostoru v Blütenburgu zbralo odraslo občinstvo. Kakor je še pred vrati bilo mogoče slišati burno odzivanje množičnih otrok na avtorjeve izzive, tako je njegov pogovor z od-

raslimi — po uvodni predstavitvi — potekal bolj kot monolog. A bilo ga je vredno slišati.

Z rahlim samoposmehom je bilo barvano avtorjevo pripovedovanje o raznih doživljajih, največ o srečavanjih z živalmi v Afriki, kjer je Helme Heine preživel vrsto let, ko si je ob različnih zaposlitvah nabiral življenjskih izkušenj in iskal svoje pravo področje dela. Od tod pri njem toliko slikanic o živalih, ki so, bolj ali manj, prispodobe za ljudi, ne toliko po »značajih« kolikor po situacijah, v katere so postavljene, in po svojih odzivanjih na te situacije. Iz tega raste tudi situacijska komika, ki pa ni cenena in ne stereotipna. K temu pripomore risba, ki ni ne potentna in ne teži za izrazitim karikiranjem, je pa mojstrska v izbiri drobnih, nevsiljivih, a odločujočih detajlov. Pretehtana je tudi kompozicija.

Na prvi pogled je presenetljivo, da ima avtor poleg barvnih tudi črno-bele slikanice. A tudi te nikakor ne delujejo monotono, saj so z različno debelo črto, s senčenjem, z ornamentalno učinkujočimi motivi in z vrsto drugih sredstev posredovani mnogi barvni odtenki med belo in črno barvo.

Na vprašanje, kako mu nastaja slikanica, kaj je zanj prvo, besedilo ali slika (v njegovem opusu namreč prevladujejo avtorske slikanice, torej nastopa kot avtor obeh sestavin), je Helme Heine zatrdil, da mu je zmeraj prvo besedilo. To napiše tako, da vsak stavek stoji sam zase pa tudi v povezavi s celoto. In šele ko je napisano besedilo, ga to izzove, da se odloči za barvno ali črno-belo ilustracijo. Ta potemtaka podpira besedilo in njegovo sporočilo. Kajti čeprav je v slikanicah Helmeja Heineja dosti humorja, je vendar na dnu njegovih pripovedi vedno globoko etično sporočilo, ki spodbuja zlasti

odraslega bralca in gledalca k razmišljanju o samem sebi ter o svojem odnosu do soljudi.

Alenka Glazer

ILUSTRACIJA V ČEŠKI IN SLOVAŠKI MLADINSKI KNJIGI

K poročilu o večjezični knjigi, ki predstavlja ilustracije v mladinskih knjigah pri Čehih in Slovakah tujim strokovnjakom (*Otrok in knjiga*, štev. 22, str. 154—155), dodajamo še tale zapis.

V letu 1986 je Společnost přátel knihy pro mládež, čs. sekce IBBY, izdala publikacijo (80 strani) z naslovom *Ilustrace v české a slovenské dětské knize*, namenjeno domačemu občinstvu. Blanka Stehlíková je ob-

javila študijo *Ilustrace v české knize pro děti*, Marian Veselý pa študijo v slovaščini *Ilustrácie v slovenskej detskej knihe* (tako je študija naslovljena na strani 47, medtem ko je na naslovni strani knjige isto besedilo objavljeno z naslovom: *Ilustrácie v slovenskej knihe pre deti*; neizenačenost pri poimenovanju tega literarnega področja kaže na situacijo, kakršna obstaja tudi pri nas v slovenski in jugoslovanski strokovni literaturi). Obe študiji sta opremljeni s črno-belimi ilustracijami, ki omogočajo osnoven vpogled v razvoj te vrste ilustracije pri Čehih in Slovakah.

Opomba za kolofonom: Nepredejnó kaže, da gre za publikacijo, namenjeno le krogu ljudi, vključenih v društvo, ki je knjižico tudi izdalo. S takimi izdajami se zelo verjetno članom društva občutek pripadnosti krogu prijateljev mladinske knjige še krepi.

Alenka Glazer